

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

DOBRZYCA

NA LATA

2009 - 2016

Marzec 2009

Projekt jest finansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007-2013

Autor:

Rada Sołecka
Sołectwa Dobrzyca

Koordynator opracowania:

Sylwia Halama

Michał Kółcki

SPIS

TREŚCI:

WSTĘP	5
1. METODOLOGIA	6
2. UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ DOBRZYCA	8
3. RAPORT O STANIE	9
3.1. MIEJSCOWOŚĆ DOBRZYCA	9
3.2. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	11
3.2.1. Położenie	11
3.2.2. Miejscowość w statystyce	12
3.2.3. Struktura użytkowania gruntów w Dobrzycy	12
3.2.4. Struktura wieku.....	13
3.2.5. Gospodarka	15
3.2.6. Rolnictwo.....	17
3.2.7. Bezrobocie	18
3.2.8. Oświata.....	19
3.2.9. Ochrona zdrowia	19
3.2.10. Kultura.....	21
3.2.11. Sport i wypoczynek	22
3.2.12. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	22
3.2.12.1. Transport i komunikacja	22
3.2.12.2. Telekomunikacja	23
3.2.12.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	23
3.2.12.4. Zaopatrzenie w gaz.....	23
3.2.12.5. Zaopatrzenie w wodę.....	24
3.2.12.6. Kanalizacja	24
3.2.13. Gospodarka odpadami	24
3.2.14. Turystyka i baza turystyczna.....	24
3.2.15. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska.....	25
3.2.16. Zasoby kulturowe i historyczne	26
4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	29
5. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	30
6. ANALIZA SWOT	32
7. MISJA	38
8. ANKIETY POGLĄDOWE	40
9. DIAGNOZA STANU	42
10. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO	44
11. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)	45
11.1. GOSPODARKA	46
11.2. INFRASTRUKTURA	47
11.3. SPOŁECZNOŚĆ	48
12. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	49
12.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU.....	49
13. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	51
14. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY	53
15. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO	54
16. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO	56
17. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO	57
18. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	58
19. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	59
20. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	60
21. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	61

WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Dobrzyca jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Dobrzyca”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2009 - 2016. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej, takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i Regionalne Programy Operacyjne, opartych na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca” są spójne z Narodową Strategią Spójności na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego oraz Strategią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Będzino. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

W dalszej części opracowania przedstawiono analizę SWOT, wybrano misję, cele i kierunki działania oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny dla miejscowości Dobrzyca.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o Stanie Miejscowości Dobrzyca” zawierający podstawowe informacje o miejscowości na tle gminy. Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy Będzino i mieszkańców miejscowości Dobrzyca.

1. METODOLOGIA

„Plan Odnowy Miejscowości Dobrzyca” opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej metodą aktywnego planowania strategicznego.

Przeprowadzono jedną debatę z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących mieszkańców miejscowości Dobrzyca, Sołtysa i pracowników Urzędu Gminy Będzino.

Sesja strategiczna odbyła się w dniu 10 lutego 2009 roku, a jej zadaniem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz wyznaczenie wariantu rozwoju miejscowości.

Na podstawie wypracowanej **analizy SWOT**, która przedstawia **silne strony** (wewnętrzne) miejscowości, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony miejscowości i zniwelować zagrożenia?

Na podstawie tak postawionego pytania przygotowano kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że winny zostać wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których miejscowość nie może się rozwijać oraz, o ile było to możliwe, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru społeczno-gospodarczego.

W ten sposób wynikiem konsultacji po debacie strategicznej było wypracowanie kilkunastu celów w trzech obszarach: Infrastruktura, Społeczność, Gospodarka oraz określenie wybranego wariantu rozwoju.

Jednocześnie mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości dokonali ich hierarchizacji poprzez dyskusję i anonimowe głosowanie. Wynik głosowania miał bezpośredni wpływ na hierarchizację celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w miejscowości Dobrzyca przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat. Wyniki tej ankiety poprzedziły bezpośrednio analizę SWOT.

Jednocześnie mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości dokonali ich hierarchizacji pod kątem ich niezbędności dla podniesienia poziomu życia mieszkańców Dobrzycy.

2. UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ DOBZYCA

1. Augustyniak Andrzej
2. Bigoński Piotr
3. Błąkała Marianna
4. Głodny Jan
5. Grudzień Halina
6. Hanasz Lila
7. Kosmala Stanisław
8. Kowalewska Dorota
9. Lasek Halina
10. Lech Irena
11. Lesiak Mirosław
12. Lizut Andrzej
13. Łuczak Jerzy
14. Łuczak Krystyna
15. Meresiński Ryszard
16. Palińska Barbara
17. Praska Barbara
18. Praski Zygmunt
19. Siciak Józef
20. Szczur Barbara
21. Szczur Michał
22. Szumczyk Grzegorz
23. Wawrzeńczyk Stefan
24. Wierzgacz Adam

3. RAPORT O STANIE¹

3.1. *Miejscowość Dobrzyca*

Miejscowość Dobrzyca oddalona jest ok. 5 km na płd.-zachód od Będzina (siedziby Urzędu Gminy) i ok. 17 km na zachód od Koszalina, i sąsiaduje z miejscowościami:

od płn.-zachodu (1,5 km) Miłogoszcz, od płd.-wschodu (3 km) Wierzchomino, od płd.-zachodu (3 km) Strzepowo. Wieś położona jest przy drodze powiatowej, łączącej okoliczne miejscowości z drogą krajową Koszalin - Kołobrzeg.

Nazwa Dobrzyca (niem. Kordeshagen) pochodzi od nazwiska pierwszego starosty koszalińskiego pana Edmunda Dobrzyckiego (od maja 1945 r.). Trudno sprecyzować, kiedy dokładnie powstała Dobrzyca. Najstarsze informacje dotyczą kościoła z 1356 r., ale przypuszcza się, że osada mogła być tworzona o wiele wcześniej, w czasach powstawania starodawnego Kołobrzeg i Koszalina.

Rozwój miejscowości nastąpił po II wojnie światowej, gdzie w ciągu następnych kilku lat powstały: Gminna Spółdzielnia, Kółko Rolnicze oraz Państwowy Ośrodek Maszynowy, który przez następne lata, aż do końca lat 80-tych, rozwijał się prężnie dając prace mieszkańcom wsi. W tym czasie powstało również kilka zakładów rzemieślniczych i sklepów.

Obecnie w Dobrzycy funkcjonuje kilka instytucji publicznych m.in.:

- Parafia Rzymsko – Katolicka z cmentarzem parafialnym i plebanią w Dobrzycy, do której należy 12 okolicznych wsi z dwoma kościołami w Wierzchominie i Strzepowie. Kościół w Dobrzycy od zawsze był kościołem głównym,
- Ośrodek Zdrowia,
- Wiejski Dom Kultury i Biblioteka,
- Szkoła Podstawowa, w której na początku XIX wieku istniała czteroklasowa szkoła podstawowa z domem nauczyciela oraz do której uczęszczały dzieci z okolicznych wiosek, tuż po wojnie otworzono polską siedmioklasową szkołę podstawową,

¹ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Będzino

- Urząd Pocztowy – mieści się od wojny w budynku wybudowanym w 1907 roku, obecnie urząd obsługuje mieszkańców z 42 miejscowości na terenie gminy Będzino,
- Ochotnicza Straż Pożarna.

Ponadto w Dobrzycy mieści się kilkanaście przedsiębiorstw, które zaspakajają w głównej mierze miejscowy rynek pracy, do których między innymi należy: stacja benzynowa (która w Dobrzycy była już przed 1939 r.), zakład kamieniarski, zakład ogólnobudowlany, piekarnia, zakład stolarski, zakład mechaniki pojazdowej, Centrum Ogrodnicze z marketem Ogród i Galeria HORTULUS, ogrody tematyczne HORTULUS. Usługi świadczą również weterynarz, firma produkująca palety „Alpa” oraz liczne sklepy spożywcze i wielobranżowe.

Miejscowość Dobrzyca aktualnie uzbrojona jest częściowo w infrastrukturę techniczną. Na jej terenie istnieje sieć wodociągowa, jak i ogólny dostęp do telefonii stacjonarnej i komórkowej oraz Internetu szerokopasmowego. Brak jest natomiast sieci kanalizacji sanitarnej i gazowniczej.

3.2. Syntetyczna charakterystyka miejscowości

3.2.1. Położenie

Miejscowość Dobrzyca administracyjnie należy do województwa zachodniopomorskiego, powiatu koszalińskiego i gminy Będzino. Natomiast pod względem geograficznym położona jest w makroregionie Pobrzeże Koszalińskie na Wybrzeżu Słowińskim.

Rysunek 1 Położenie miejscowości Dobrzyca

Źródła: www.szukacz.pl

3.2.2. Miejscowość w statystyce

Tabela 1 Miejscowość w statystyce – stan na 31.12.2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Powierzchnia w ha	956,4231
Stan ludności ogółem, w tym:	776
kobiety	398
mężczyźni	378
Urodzenia żywe ogółem	7
Zgony ogółem	5
Przyrost naturalny	2
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	168
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	245/269
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	73/21

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.3. Struktura użytkowania gruntów w Dobrzycy

Powierzchnia miejscowości Dobrzyca wynosi 956,4231 ha. Grunty orne zajmują powierzchnię 666,5386 ha, co stanowi 69,69% całkowitej powierzchni miejscowości.

Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w miejscowości Dobrzyca – stan na 31.12.2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (powierzchnia w ha)
Powierzchnia miejscowości ogółem, w tym:	956,4231
Użytki rolne ogółem, w tym:	852,2518
Grunty orne, w tym:	666,5386
Grunty klasy I	0
Grunty klasy II	0
Grunty klasy III a	0
Grunty klasy III b	0,9300
Grunty klasy IV a	255,1763
Grunty klasy IV b	378,3629
Grunty klasy V	32,0694

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (powierzchnia w ha)
Grunty klasy VI	0
Sady	6,4895
Łąki	66,4622
Pastwiska	106,3679
Lasy i grunty leśne	15,0000
Grunty zadrzewione i zakrzewione	8,7006
Grunty pod wodami stojącymi	0
Grunty pod wodami płynącymi	0
Grunty pod rowami	6,6836
Użytki kopalne	0
Tereny komunikacyjne - drogi	29,3906
Tereny komunikacyjne - tereny kolejowe i inne	0
Tereny mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane	34,6204
Tereny niezabudowane	0,2953
Tereny zielone i rekreacyjne	1,2102
Tereny różne	4,6642
Nieużytki	10,0000

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Na terenie miejscowości brak jest gleb o najwyższej i dobrej przydatności dla rolnictwa, tj. gleb I, II i III klasy bonitacyjnej. W obszarze obejmującym miejscowość Dobrzyca dominują gleby IV klasy bonitacji należące do gleb stosunkowo średniej przydatności rolniczej i zajmują powierzchnię 95,05% użytków rolnych.

3.2.4. Struktura wieku

Miejscowość Dobrzyca zamieszkuje **776** mieszkańców (stan na koniec 2008 r.). Na przestrzeni ostatnich lat liczba ludności w Dobrzycy ulegała stopniowemu zmniejszaniu w wyniku ograniczonych perspektyw rozwoju i zatrudnienia w najbliższej okolicy. Odnotowane dwa wzrosty liczby ludności w 2002 roku i 2004 roku spowodowane były dużym przyrostem naturalnym (7 i 8 osób w ciągu roku).

Zmniejszenie liczebności ludności w latach 2000 – 2006 o 12 osób spowodowane było m.in. ujemnym saldem migracji. Od 2006 do 2008 roku do miejscowości przybyło 6 osób (4 narodziny, 2 małżeństwa).

Przekrój statystyczny struktury ludności na terenie gminy Będzino i miejscowości Dobrzyca przedstawiają następujące tabele:

Tabela 3 Struktura procentowa ludności gminy Będzino i miejscowości Dobrzyca wg wieku - stan na koniec 2008 r.

przedziały wieku w latach	Gmina Będzino		Miejscowość Dobrzyca	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
do 20	2306	24,53%	217	28,3%
20-29	1490	15,85%	123	16,4%
30-39	1372	14,60%	117	15,1%
40-49	1230	13,09%	105	13,9%
50-59	1597	16,99%	115	14,8%
60-64	482	5,13%	25	2,6%
powyżej 65	922	9,81%	74	10,0%
razem	9399	100%	776	100%

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Tabela 4 Struktura ekonomiczna ludności zamieszkującej obszar gminy Będzino i miejscowości Dobrzyca - stan na koniec 2008 r.

Grupy funkcjonalne	Gmina Będzino		Miejscowość Dobrzyca	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
wiek przedprodukcyjny	2195	23,35%	168	21,65%
wiek produkcyjny	6230	66,28%	514	66,24%
wiek poprodukcyjny	974	10,37%	94	12,11%

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Ludność zamieszkująca teren Dobrzycy w stosunku do ludności zamieszkującej na terenie całej gminy Będzino pod względem struktury wiekowej i ekonomicznej nie różni się między sobą w znaczący sposób. W poszczególnych przedziałach w strukturze procentowej populacji zamieszkującej teren miejscowości w stosunku do obszaru całej gminy występują różnice od – 1,74% do + 1,70%.

3.2.5. Gospodarka

Strukturę prowadzonej działalności gospodarczej na terenie miejscowości Dobrzyca przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej – stan na 31.12.2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Placówki handlowe i gastronomiczne	13
Produkcja wyrobów przemysłowych	0
Produkcja wyrobów spożywczych	0
Budownictwo	1
Usługi transportowe	1
Zakłady produkcyjno - usługowe	5
Usługowe	4
OGÓŁEM:	24

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą na terenie miejscowości Dobrzyca lub są na jej terenie zarejestrowane należą przede wszystkim do branży handlowej i usługowej. Zapewniają one miejsca pracy nie tylko dla miejscowej ludności, ale również dla mieszkańców okolicznych miejscowości. Wykaz podmiotów gospodarczych z terenu Dobrzycy przedstawiono poniżej:

1. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe "Hortulus" – produkcja, sprzedaż kwiatów i roślin,
2. Piekarnia i sklep Paczkowski Tadeusz i wspólnicy spółka jawna – piekarnia, sklep,
3. Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo-Usługowe "Alpa" spółka z o.o. – produkcja elementów drewnianych,
4. Zakład stolarski – stolarstwo,
5. Zakład Murarski, Malarski, Tapeciarski – zakład ogólnobudowlany,
6. Usługi Transportowe – samochód ciężarowy,
7. Zakład ogólnobudowlany,
8. Sklep spożywczo-przemysłowy – 3 placówki
9. Sklep przemysłowy- 2 placówki
10. Usługi weterynaryjne,
11. Usług i- Produkcja - Handel "Daglezja G" – produkcja wyrobów stolarskich,
12. Art.-transport,
13. Usługowy Zakład Przewozów Pasażerskich POL-WO – przewozy osób autokarami,
14. Zakład Betoniarski- Nagrobkowy,
15. LEMIR Spisak i Sokalski Spółka Jawna – CPN,
16. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Będzino" – gabinet lekarza rodzinnego, pielęgniarki środowiskowej, pielęgniarki medycyny szkolnej, lekarz stomatolog,
17. Punkt apteczny,
18. Auto-Części,
19. PHU Tek – usługi ogólnobudowlane,
20. "Wojownicy Tęczy" – organizacja imprez dla dzieci,
21. Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa "Bratek",

22. Agroturystyka – miejsca noclegowe.

3.2.6. Rolnictwo

Rolnictwo na terenie Dobrzycy opiera się na indywidualnych wielokierunkowych gospodarstwach rolnych o powierzchni do 10 ha. Większość gruntów rolnych występujących w obszarze Dobrzycy stanowi gleby stosunkowo średniej przydatności rolniczej, na których uprawia się głównie zboża i rzepak.

Produkcja zwierzęca w większości gospodarstw nie jest prowadzona na dużą skalę. W niektórych gospodarstwach rolnych utrzymywane jest średnio po parę sztuk krów i trzody chlewnej, w głównej mierze na własny użytek. Ponadto występują dwa gospodarstwa specjalizujące się w hodowli bydła mlecznego.

Na terenie Dobrzycy dodatkowo znajduje się Centrum Ogrodnicze „Hortulus” należące do jednych z największych centrów ogrodniczych w Polsce, które powstało w 1992 roku i od tego czasu systematycznie rozwija się, powiększając swój asortyment roślin oferowanych w sprzedaży. Atutem Centrum Ogrodniczego w Dobrzycy jest fakt, że 85% roślin pochodzi z własnej szkółki, która produkuje ponad 1800 gatunków i odmian roślin ogrodowych.

Tabela 6 Struktura gospodarstw rolnych – stan na 31.12.2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Liczba gospodarstw	92
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem, w tym:	998,4379
1 ha	89
1-2 ha	21
2-5 ha	23
5-7 ha	4
7-10 ha	12
10-15 ha	14
15 i więcej ha	18
Średnia wielkość gospodarstwa	10,8526

Źródło: Urząd Gminy Będzino

Według danych Urzędu Gminy liczba gospodarstw wynosi 92, natomiast z wywiadu przeprowadzonego na terenie miejscowości wynika, że gospodarstw rolnych, które prowadzą działalność rolniczą jako podstawowe źródło utrzymania jest na terenie Dobrzycy ok. 20. Różnica ta wynika przede wszystkim z dużej ilości gospodarstw mało powierzchniowych utrzymujących się przede wszystkim z pracy w sektorze pozarolniczym.

3.2.7. Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Będzino ogółem na koniec 2008 roku wynosiła: **511** osób, w tym **312** kobiet.

Tabela 7 Struktura osób bezrobotnych w gminie Będzino wg wykształcenia (stan na 31.12.2008 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI		BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Powiat Koszaliński	4.225	2.555	1.036	581
Gmina Będzino	511	312	131	80

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

W porównaniu do roku 2007 nastąpił spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Będzino o **138** osób tj.: o **12,5%**. Kobiety w liczbie **312** osób stanowią **61,1%** całej populacji bezrobotnych. Osoby z prawem do zasiłku stanowią **25,6%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Będzino. W okresie I – XII. 2008 r. z terenu powiatu koszalińskiego wpłynęło **1 461** ofert pracy, z czego z gminy Będzino 82 oferty. Na koniec grudnia 2008 roku Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie odnotowano 18 osób z gminy Będzino poszukujących pracy.

Struktura bezrobocia w gminie Będzino nie rozkłada się równomiernie i wskaźniki odnoszące się do całej gminy są nie co zróżnicowane i zależą od dostępności miejsc pracy poza daną miejscowością. W przypadku Dobrzycy zawsze wskaźnik bezrobocia jest nieco wyższy od miejscowości położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego jakim jest Koszalin.

3.2.8. Oświata

Na terenie miejscowości Dobrzyca znajduje się ośmiooddziałowa Szkoła Podstawowa, do której uczęszcza 151 dzieci. Dodatkowo w szkole prowadzone są dwa oddziały tzw. „zerówki”, do której w sumie uczęszcza 30 dzieci (stan na 31.12.2008). Łącznie w placówce zatrudnionych jest 18 pracowników pedagogicznych oraz 5 pracowników administracji i obsługi. Szkoła posiada nowo wybudowaną salę gimnastyczną.

Ponieważ na terenie Dobrzycy brak jest placówek oświatowych szczebla gimnazjalnego, młodzież zamieszkująca miejscowość Dobrzyca edukację swoją kontynuuje w Szkole Gimnazjalnej w Tymieniu, do którego dowożona jest autobusami szkolnymi. Ponadgimnazjaliści edukację swoją głównie kontynuują w Koszalinie i Kołobrzegu.

Tabela 8 Oświata i wychowanie na terenie miejscowości Dobrzyca – stan na 31.12.2008r.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
				(w osobach)	
1.	Szkoła Podstawowa w Dobrzycy	8 + 2 klasy „0”	151 + 30 klasy „0”	18	5
2.	Dom Kultury (Ognisko Przedszkolne)	1	21	1	1

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.9. Ochrona zdrowia

W Dobrzycy znajduje się Ośrodek Zdrowia Dobrzyca należący do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Będzino”, z którego mieszkańcy korzystają w zakresie podstawowej opieki medycznej. W ośrodku świadczą swoje usługi medyczne pracownicy służby zdrowia w zakresie: podstawowej opieki zdrowotnej lekarza rodzinnego, pielęgniarki środowiskowej, pielęgniarki praktyki, pielęgniarki medycyny szkolnej oraz stomatologii ogólnej z protetyką.

W przypadku konieczności hospitalizacji mieszkańcy korzystają przede wszystkim z usług szpitali koszalińskich. Inne świadczenia i porady

specjalistyczne dla mieszkańców Dobrzycy świadczą różne placówki zdrowotne zlokalizowane również w Koszalinie. Pierwsza pomoc medyczna w ramach Zintegrowanego Systemu Ratownictwa zlokalizowana jest w Stacji Pogotowia Ratunkowego w Koszalinie należącego do koszalińskiego ZOZ.

Na terenie Dobrzycy zlokalizowany jest również punkt apteczny.

Tabela 9 Wykaz szpitali, z których usług w zakresie opieki medycznej korzystają mieszkańcy Dobrzycy

L.p.	Nazwa zakładu	Adres	Rodzaj świadczeń
1.	Szpital Wojewódzki im. M. Kopernika	Koszalin ul. T. Chałubińskiego 7	<ul style="list-style-type: none"> – anestezjologia i intensywna terapia – anestezjologia i intensywna terapia dziecięca – hospitalizacja – chemioterapia w warunkach ambulatoryjnych – chirurgia dziecięca – chirurgia ogólna – chirurgia szczękowo-twarzowa – choroby wewnętrzne – choroby zakaźne – dermatologia – kardiologia – neonatologia – neurologia – okulistyka – ortopedia i traumatologia narządów ruchu – otorynolaryngologia – pediatria – położnictwo i ginekologia – urologia
2.	Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc	Koszalin ul. Niepodległości 44-48	<ul style="list-style-type: none"> – choroby płuc – chemioterapia – hospitalizacja
3.	ZOZ MSWiA	Koszalin ul. Szpitalna 2	<ul style="list-style-type: none"> – choroby wewnętrzne – ginekologia
4.	Prywatna Lecznica Chirurgiczna „PRAXIS” Sp. z o.o.	Koszalin ul. Armii Krajowej 7	<ul style="list-style-type: none"> – chirurgia ogólna – położnictwo i ginekologia

Źródło: Urząd Gminy Będzino

3.2.10. Kultura

Na terenie miejscowości Dobrzycy znajduje się Wiejski Dom Kultury, który wymaga remontu – w szczególności sali widowiskowej. W Wiejskim Domu Kultury zatrudnione są 4 osoby na 3,5 etatu.

Wiejski Dom Kultury w Dobrzycy formalnie istnieje od 1961 roku, jednakże jego początki sięgają czasów przedwojennych. Dom Kultury od 46 lat działa na rzecz całego środowiska mieszkańców wsi –Dobrzycy i okolicznych miejscowości: Strachomino, Strzepowo, Wierzchomino, Smolne, Borkowice, Tymień. Dzięki swojej działalności kulturalnej skupia wszystkich mieszkańców Dobrzycy i okolicznych miejscowości.

Wiejski Dom Kultury prowadzi szeroko zakrojoną działalność kulturalną m.in. przez organizowanie zajęć teatru żywego planu, zajęć muzycznych, świetlicowych, sportowo-rekreacyjnych oraz prowadzenie zespołu pieśni i tańca „KALINA”. Na terenie WDK działa również Koło Gospodyń Wiejskich (które w 2006 roku obchodziło 50 rocznicę działalności). Działalność kulturalną i społeczną prowadzą w tym kole mieszkanki Dobrzycy i okolic, które pragną dzielić się swymi doświadczeniami i umiejętnościami oraz pragną tworzyć lepszy, piękniejszy obraz wsi.

Dom Kultury w Dobrzycy propaguje nie tylko kulturę, ale i sport, poprzez organizowanie licznych zajęć stałych i imprez okolicznościowych np. gminny turniej wsi, turniej piłki nożnej, turniej tenisa stołowego.

WDK organizował również wiele imprez na szczeblu powiatowym (Dożynki Powiatowe – 2003 r., Siemionalia 2004 r., Powiatowe Święto Ludowe 2002 r.) oraz wojewódzkim jak: Wojewódzkie Dożynki w Barzkowicach 2002 r., na którym Koło Gospodyń Wiejskich z Dobrzycy zajęło I miejsce w wieńcu dożynkowym.

Zespół ludowy "Kalina" powstał w 1974 roku z inicjatywy Ośrodka Nowoczesnej Gospodyni w Dobrzycy. W pierwszym okresie skupiał wyłącznie kobiety, które śpiewały piosenki ludowe ze wszystkich regionów Polski. W dwa lata później w zespole byli już mężczyźni i pełny skład kapeli: akordeon, bęben, kontrabas i "diabelskie skrzypce". Od roku 1980 zespół zaczął zmieniać swoje oblicze skupiając się na repertuarze kaszubskim oraz wprowadzając taniec, a w

latach dziewięćdziesiątych przy pomocy Działu Etnograficznego Koszalińskiego Muzeum zaczął propagować folklor jamneński. Zespół prowadzi Jerzy Łuczak. Przy zespole działa również grupa dzieci w wieku szkolnym pod nazwą "Mała Kalinka".

Zespół osiągnął wiele sukcesów (nagród, dyplomów, wyróżnień, np. laureat Złotych i Srebrnych Malw na przeglądzie wojewódzkim, główna nagroda Wojewody Koszalińskiego, Złota Rybka – wyróżnienie Ińsko 2003 rok, III miejsce w Przeglądzie Twórczości Ludowej – Myszewo 2006). Zespół współpracuje z dwoma zespołami zagranicznymi: z zespołem z Hanoweru – Minstral, a także z zespołem ludowym z Francji. Współpraca polega głównie na wymianie „kultury ludowej” – wspólne tańce, nauka języka. Działalność zespołu jest wielopokoleniowa.

Na terenie Dobrzycy działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, która powstała w 1948 roku. Oprócz podstawowej działalności pożarniczej OSP często włącza się w działalność kulturalną miejscowości.

3.2.11. Sport i wypoczynek

W miejscowości Dobrzyca znajduje się pełnowymiarowe wiejskie boisko sportowe do gry w piłkę nożną. Na jego płycie trenuje miejscowy zespół sportowy „JUNIORZY LEGION” Dobrzyca. Drużyna funkcjonuje od 1975 r. i gra w klasie okręgowej.

W Dobrzycy imprezy sportowe inicjowane są wielokrotnie przez Wiejski Dom Kultury. Do cyklicznej imprezy sportowej należy m.in. turniej piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Będzino oraz turniej tenisa stołowego.

3.2.12. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

3.2.12.1. Transport i komunikacja

Przez miejscowość Dobrzyca przebiegają drogi gminne oraz droga powiatowa Nr 17420 (działka Nr 437) łącząca się z drogą krajową Koszalin – Kołobrzeg od której Dobrzyca oddalona jest o ok. 2 km. Problemem komunikacyjnym dla mieszkańców jest zły stan nawierzchni dróg wszystkich kategorii, a w samej miejscowości Dobrzyca także zły stan nawierzchni

chodników, jak i brak miejsc parkingowych, co stwarza duże niebezpieczeństwo dla ruchu pieszych.

Dostęp do komunikacji autobusowej dla mieszkańców Dobrzycy jest stosunkowo dobrze rozwinięty, gdyż przez miejscowość przejeżdżają zarówno autobusy PKS, jak również busy linii prywatnej, zapewniając połączenia z Koszalinem średnio co godzinę.

3.2.12.2. *Telekomunikacja*

Głównym operatorem sieci telekomunikacyjnej w Dobrzycy jest Telekomunikacja Polska S.A., która posiada swoją centralę telefoniczną na terenie miejscowości. Do sieci telefonicznej podłączonych jest 170 odbiorców. Operator zapewnia również dostęp do Internetu szerokopasmowego.

Na terenie miejscowości można uzyskać połączenie za pomocą bezprzewodowej telefonii komórkowej sieci: PLUS GSM, ERA GSM i ORANGE.

3.2.12.3. *Zaopatrzenie w ciepło*

Najpowszechniejszym na terenie miejscowości sposobem zaopatrywania w ciepło są kotłownie indywidualne opalane drzewem i węglem. Forma ta wiąże się ze zjawiskiem dokuczliwej, niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowych, odczuwalnym przy bezwietrznej pogodzie. Sporadycznie gospodarstwa domowe ogrzewane są olejem opałowym.

3.2.12.4. *Zaopatrzenie w gaz*

Na terenie miejscowości brak jest infrastruktury gazowej, natomiast mieszkańcy korzystają z gazu butlowego propan – butan, który posiada dobrze rozłokowaną sieć dystrybucyjną. Obecnie gmina posiada koncepcję gazyfikacji gminy, która zakłada również zgazyfikowanie Dobrzycy, prawdopodobnie w 2009 roku.

3.2.12.5. *Zaopatrzenie w wodę*

Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy):	17,96 km materiał PVC
Stan sieci: dobry	dobry
Liczba stacji uzdatniania wody:	1 szt.
Ilość ujęć wody:	1 szt.
Liczba przyłączy prowadzących do budynków:	911 szt.
Nazwy obsługiwanych miejscowości:	Dobrzyca, Smolne

3.2.12.6. *Kanalizacja*

Miejscowość nie posiada sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy Dobrzycy posiadają własne przydomowe zbiorniki bezodpływowe. Ich opróżnianie odbywa się za pomocą pojazdów asenizacyjnych, a odpady płynne następnie są przekazywane do oczyszczalni ścieków w celu ich utylizacji. Stan techniczny tych zbiorników w niektórych przypadkach jest nieprawidłowy i powoduje zanieczyszczenia wód gruntowych.

3.2.13. *Gospodarka odpadami*

Odpady komunalne z terenu miejscowości Dobrzyca wywożone są głównie na składowisko odpadów w Sianowie. Właścicielem wysypiska w Sianowie jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie.

Usuwaniami odpadów z miejscowości Dobrzyca zajmuje się PGK Koszalin oraz firmy prywatne. Firmy zajmujące się wywozem odpadów podpisały umowy na odbiór 61 pojemników z odpadami na terenie Dobrzycy.

Na terenie miejscowości Dobrzyca ulokowane są również pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów na plastik (2 szt.) oraz szkło (3 szt.).

3.2.14. *Turystyka i baza turystyczna*

Ze względu na rolniczy charakter miejscowości baza turystyczna na jej terenie jest słabo zorganizowana. Przez miejscowość przebiegają dwa szlaki turystyczne:

- Szlak romantyczny – Dobrzyca – Strzepowo - Strachomino- Rusowo.

- Szlak Pałaców – Mostowo – Rosnowo – Niedalino – Strzekęcino – Bardzolino – Białogórzyno - Nosowo – Parsowo - Świemino - Warnino - Wierzchowino - Dobrzyca - Śmiechów - Gąski Latarnia.

Natomiast bazę noclegową na terenie miejscowości zapewnia jedno całoroczne gospodarstwo agroturystyczne, które posiada 3 pokoje dwuosobowe z łazienkami. Dodatkowym atutem gospodarstwa jest możliwość wędkowania w stawie rybnym.

Atrakcją turystyczną i zarazem małą bazę turystyczną w Dobrzycy zapewnia przedsiębiorstwo Hortulus dzięki szkółce roślin ozdobnych, Centrum Ogrodniczym, markecie "Ogród i Galeria", Ogrodach tematycznych oraz Caffeebar BARWINEK (małej bazie gastronomicznej).

3.2.15. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

Okolica miejscowości Dobrzyca jest obszarem lekko pofałdowanym (obszarem moreny dennej) o charakterze rolniczym. Dobrzyca nie posiada w swej strukturze zarówno obszarów chronionych, jak i obszarów zasobowych. Teren miejscowości jest obszarem bezleśnym.

Jedyną atrakcją przyrodniczą są już wspomniane ogrody tematyczne założone na ponad 4 ha ziemi przez przedsiębiorstwo Hortulus. Istotą tych ogrodów jest pokazanie układu roślin w kompozycjach ogrodowych, gdzie zwiedzanie poza oczywistym kontaktem z przyrodą, dostarcza doznań natury estetycznej i duchowej.

Wśród ogrodów są ogrody klasyczne, jak: japoński, francuski, śródziemnomorski, oraz te związane ze środowiskiem: ogród kamienny, skalny i wodny. Są też ogrody użytkowe, jak ziołowy, czy warzywny. Dużą grupę stanowią ogrody zmysłów, zaprojektowane w stylu angielskim. Wśród nich są te, które pobudzają głównie wzrok – to ogrody barw: biały, niebiesko–żółty, lila–róż, purpury i ognia, słoneczny oraz ogród cienia. Inne należą do grupy ogrodów zmysłu powonienia. Majstersztykiem w tej grupie jest ogród pachnący, w którym zgromadzono rośliny o wonnych kwiatach, liściach, pędach a nawet korzeniach. W tej grupie ogrodów są też trzy różne ogrody ziołowe oraz wspaniałe rosarium, bardzo atrakcyjne szczególnie w okresie letnim. Ciekawą

grupę stanowią ogrody dźwięku (zmysłu słuchu), w których gra cisza..., szelest..., szum..., do których należą ogród traw oraz ogród wodny.

3.2.16. Zasoby kulturowe i historyczne²

Dobrzyca to wieś o metryce średniowiecznej, pierwotne lenno rodziny Wedelstadt, a następnie - rodziny Kameke. Od 1565 r. wieś połączona była stosunkami własnościowymi z sąsiednią Miłogoszczą. Następnie w 1817 r. - wieś przejęta została przez wdowę von Thielen (de domo von Sydow), w drodze zamiany za miasto Świdwin, gdzie wydzielona została z pozostałych posiadłości. Natomiast w 1874 r. utworzono gminę wiejską Dobrzyca w skład której wchodziły:

- wieś (92 domy i 749 ludzi) i trzy kolonie - Sternkrausfelde (12 domów i 61 ludzi), Schmollenhagen (19 domów i 135 ludzi), Hohenhagen (6 domów i 69 ludzi);
- majątek (10 domów i 138 ludzi) i dwa folwarki (5 domów i 70 ludzi); w owym czasie w majątku znajdował się dwór.

Pierwotna forma przestrzenna wsi nie jest znana. Analizując topografię terenu, układ historycznej sieci drożnej oraz późnośredniowieczną metrykę wsi można założyć, że był to układ liniowy (typowy dla osad łąnowych) lub ulicowo-placowy, który następnie ewoluował w sposób osiowy.

Według mapy z 1890 r. wieś miała formę regularnej i długiej ulicówki, rozplanowanej na osi NW - SE, wytyczonej równolegle do rzeki Czerwana (Wonne B). Pośrodku układu, przy skrzyżowaniu dróg znajdował się niewielki (owalny) plac, częściowo zabudowany; bezpośrednio po północnej stronie placu ulokowano kościół z cmentarzem. Zabudowa wsi luźna (swobodna), rozmieszczona po obu stronach drogi, z licznymi pustaciami. Pierzeje o zróżnicowanej kompozycji, składały się z krótkich, typologicznie jednorodnych ciągów zagród. Na południowo - wschodnim skraju wsi ulokowany był majątek, z czworobocznym podwórzem i niewielkim ogrodem (parkiem). Oprócz tego po obu stronach wsi rozlokowane były dwie kolonie

² Opracowano na podstawie „Studium Wartości Kulturowych Gminy Będzino”

chłopskie, o rozproszonej formie, z drogami dojazdowymi w kierunku układu głównego. Wieś charakteryzowała się dobrze rozwiniętym układem dróg:

- główna - w osi układu przestrzennego;
- centralnie wyprowadzone drogi w kierunku sąsiednich; wsi oraz koloni i folwarków;
- liczne drogi polne (prostopadłe do układu przestrzennego), które dzieliły grunty wiejskie na równe pasy (łany), a także łączyły z innymi (śródpolnymi) wybudowaniami.

Według mapy z 1890 r. w strukturze zabudowy wsi występowały następujące elementy:

- duże zagrody chłopskie, pełnorolne, trzy i czterobudynkowe, ulokowane w sąsiedztwie kościoła oraz po południowej stronie drogi - przed majątkiem;
- zagrody średniorolne, 3-budynkowe, ulokowane w płn.-zachodniej części wsi oraz koloni południowej;
- zagrody małorolne, 2-budynkowe - pomiędzy w/w gospodarstwami oraz w obrębie koloni płn.-wschodniej;
- podwórze folwarczne czworoboczne, z zabudową w formie podkowy otwartej od południa i dworem na froncie dziedzińca.

W pierwszej połowie XX w. doszło do rozwinięcia układu w kierunku płn.-zachodnim (w stronę Miłogoszczy), częściowego zagęszczenia zabudowy w zachodniej części wsi oraz zatarcia centralnego placu.

W obrębie ulicowego układu przestrzennego ulokowano nowe zagrody - głównie 2-budynkowe (małorolne lub nierolnicze) oraz obiekty użyteczności publicznej.

Obecnie zachowana zabudowa wiejska jest zróżnicowana pod względem typologicznym i chronologicznym, z wyraźnym odniesieniem do historycznej struktury, zachowaniem pierwotnych form.

Na terenie miejscowości Dobrzyca występują obecnie kilka obiektów wpisane do rejestru zabytków oraz kilkanaście obiektów o wartościach

zabytkowych znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej (tabela 11). W rejestrze zabytków znajdują się:

- Kościół parafialny pw. Świętej Trójcy w Dobrzycy – Nr rej. 1267 z dn. 31.12.1998 r.
- Obiekty należące kościoła parafialnego p.w. Trójcy Świętej w Dobrzycy (wczesnobarokowa chrzcielnica, neogotycka chrzcielnica, 5 witraży z XIX w., dzwon spiżowy z XVII w.) – Nr rej. 211/1-4/B z dn. 7.11.1995 r.

Tabela 10 Obiekty o wartościach zabytkowych (ewidencja konserwatorska)

L.P.	OBIEKT	ADRES	MATERIAŁ	DATOWANIE
1	dom mieszkalny	nr 4	szach.	ok. pol. XIX w.
2	dom mieszkalny z cz. gosp.	nr 11	mur./szach.	pocz. XX w.
3	dom mieszkalny	nr 14	szach./mur.	2 pol. XIX - 1 ćw. XX w.
4	dom mieszkalny	nr 16	mur.	1910 r.
5	dom mieszkalny	nr 25	mur.	1. 20-te XX w.
6	dom mieszkalny (ob. WOZ)	nr 26	mur.	1. 20-te XX w.
7	dom mieszkalny	nr 27	mur.	XIX/XX w.
8	budynek inwentarski	nr 27	mur.	XIX/XX w.
9	dom mieszkalny	nr 30	mur.	pocz. XX w.
10	dom mieszkalny	nr 36	mur.	1. 10/20-teXXw.
11	dom mieszkalny	nr 37	szach.	pol. XIX w.
12	dom mieszkalny	nr 39	mur./szach.	1910 r.
13	dom mieszkalny	nr 44	mur.	XIX/XXw.
14	dom mieszkalny	nr 45	mur.	XIX/XXw.
15	dom mieszkalny	nr 46	mur.	1. 10-teXXw.
16	dom mieszkalny (ob. poczta)	nr 49	mur.	1907 r.
17	dom mieszkalny	nr 50	mur.	pocz. XX w.
18	dom mieszkalny	nr 51	mur.	pocz. XX w.
19	dom mieszkalny (plebania)	nr 60	mur.	1. 10-teXXw.
20	dom mieszkalny	nr 61	mur.	pocz. XX w.
21	gospoda (ob. bar)	nr 62	mur.	1. 10-teXXw.
22	dom mieszkalny	nr 63	mur.	pocz. XX w.
23	dom mieszkalny	nr 64	mur.	pocz. XX w.
24	dom mieszkalny	nr71	mur.	pocz. XX w.
25	dom mieszkalny	nr 75	szach./mur.	pol. XIX - 1 pol. XX w.
26	dwór, ob. biurowo - mieszkalny	nr 80	mur.	3 ćw. XIX -1. 70 XX w.
27	dom mieszkalny	nr 87	mur.	1. 10-te XX w.
28	dom mieszkalny	nr91	szach.	pol. XIX w.

Źródło: Urząd Gminy Będzino

4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości, są to obszary:

- **infrastruktury rekreacyjno – wypoczynkowej,**
- **infrastruktury drogowej i okołodrogowej,**
- **infrastruktury technicznej,**
- **infrastruktury społeczno-publicznej,**
- **rolnictwa ekologicznego,**
- **bezpieczeństwa i porządku publicznego,**
- **infrastruktury kulturalnej,**
- **małej infrastruktury turystycznej,**
- **infrastruktury oświatowo – sportowej,**
- **zabudowy zabytkowej.**

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych i drugorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Dobrzyca na lata 2009-2016.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w której będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości Dobrzyca. Dotyczy to inwestycji finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne i w montażu z partnerem prywatnym w ramach ppp.

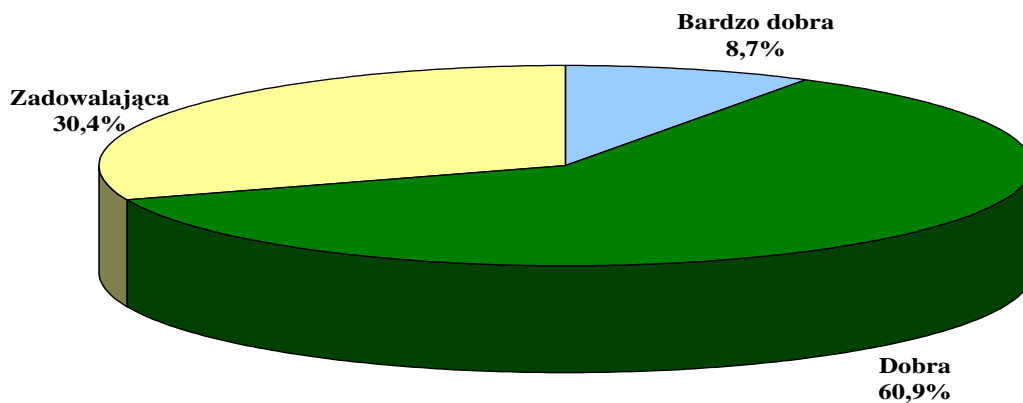
5. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA

Respondenci na podstawie przeprowadzonej ankiety dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej miejscowości Dobrzyca pod kątem jakości i komfortu życia w tej miejscowości w porównaniu z innymi miejscowościami znajdującymi się na terenie Gminy Będzino.

Kategoria ocen:

A	-	bardzo dobra
B	-	dobra
C	-	zadowalająca
D	-	niezadowalająca

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

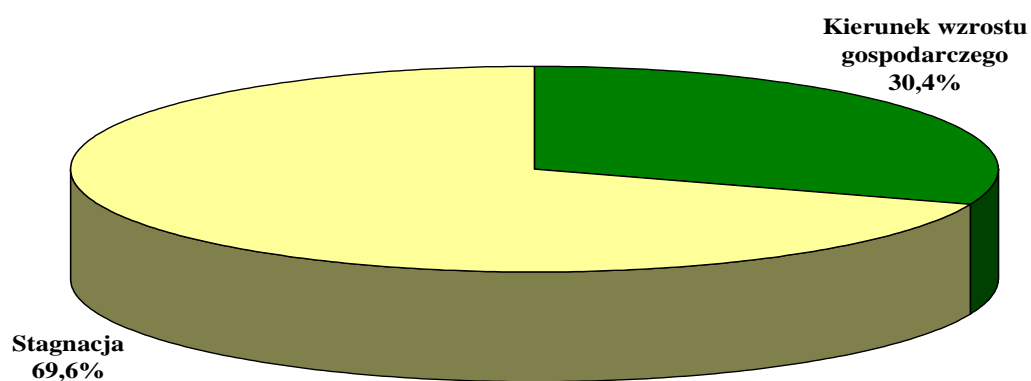

Uczestnicy debaty strategicznej określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego miejscowości w następujących kategoriach:

Kategoria ocen:

- A - kierunek wzrostu gospodarczego**
- B - stagnacja**
- C - kierunek pogarszającego się stanu gospodarki**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen przedstawiają się następująco:

6. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w miejscowości Dobrzyca przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat.

M O C N E S T R O N Y

- Baza oświatowa
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Działalność Wiejskiego Dom Kultury
- Boisko sportowe
- Placówki handlowe
- Kościół
- Infrastruktura wodociągowa
- Przedsiębiorstwa produkcyjno – usługowe
- Poczta
- Działalność zespołów ludowych
- Centrum Ogrodnicze Hortulus
- Stacja paliw
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Biblioteka
- Ośrodek zdrowia
- Położenie geograficzne
- Społeczność lokalna
- Dostępność komunikacyjna
- Wzrost estetyki miejscowości
- Bliskość morza
- Dostęp do Internetu szerokopasmowego
- nowoczesna sala gimnastyczna

S Ł A B E S T R O N Y

- Infrastruktura drogowa
- Infrastruktura okołodrogowa
- Brak sieci gazowej
- Brak boiska szkolnego
- Melioracja rowów
- Ilość pojemników do segregacji odpadów
- Brak funduszy na rozwój wsi
- Infrastruktura kanalizacyjna
- Brak przedszkola
- Stan techniczny infrastruktury wodociągowej
- Stan techniczny Wiejskiego Dom Kultury
- Brak placu zabaw dla dzieci
- Brak spójnej koncepcji rozwoju wsi
- Cmentarz
- Zaangażowanie mieszkańców w życie wsi
- Brak integracji między ludźmi
- Brak terenów budowlanych
- Infrastruktura turystyczna

S Z A N S E

- Bliskość Morza Bałtyckiego
- Rozwój turystyki i agroturystyki
- Rezerwat Przyrody „Wierzchomińskie Bagna”
- Położenie blisko Koszalina i Kołobrzegu
- Promocja walorów wsi
- Rozwój przedsiębiorczości
- Inwestycje infrastrukturalne
- Możliwość inwestowania przy udziale funduszy strukturalnych
- Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego
- Rozwój działalności sportowej
- Rolnictwo ekologiczne
- Trasa rowerowa nad morze
- Okoliczne lasy
- Poprawa jakości i stanu technicznego dróg
- Rozwój budownictwa jednorodzinnego
- Organizacja imprez kulturalnych
- Współpraca z innymi gminami i miejscowościami zagranicznymi

Z A G R O Ź E N I A

- Dzikie wysypiska odpadów
- Patologie społeczne
- Budowa tarczy antyrakietowej
- Duża odległość do Szczecina – stolicy województwa
- Zanieczyszczenia środowiska
- Niż demograficzny
- Organizacja pracy samorządu
- Upadek gospodarki rolnej
- Brak melioracji i oczyszczania rowów
- Wzrost przestępczości w sezonie letnim
- Starzejące się społeczeństwo
- „Ucieczka” młodych, wykształconych ludzi zagranicę w poszukiwaniu pracy
- Wzrost bezrobocia w skali makro
- kryzys gospodarczy

7. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Dobrzyca na kolejne 10 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla miejscowości Dobrzyca jest opisem wizji miejscowości oraz jej głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Dobrzyca, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura" jak i dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury, czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (gospodarka, infrastruktura, społeczność).

Miejscowość Dobrzyca

W obszarze gospodarczym w miejscowości Dobrzyca w najbliższych latach będą się dokonywać procesy zbliżające mieszkańców wsi do standardów życia w podobnych miejscowościach w rozwiniętych gospodarczo regionach Unii Europejskiej.

- **rolnictwo** - restrukturyzacja rolnictwa w skali makro i procesy doprowadzające do specjalizacji istniejących gospodarstw oraz możliwa absorpcja dotacji Unii Europejskiej zapewni wzrost nowoczesności, opłacalności i konkurencyjności produkcji rolniczej miejscowych gospodarstw dążących do specjalizacji zarówno w produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. Poza tym coraz większe znaczenie dla rolnictwa będzie miał rozwój upraw proekologicznych. Pozostałe gospodarstwa rozwijać będą usługi pozarolnicze skierowane do nowo osiedlających się mieszkańców Dobrzycy.
- **usługi** – rozwój usług bytowych dla ludności opierać się będzie na dobrze rozwiniętych mikroprzedsiębiorstwach (samozatrudnieniu). Usługi związane z obsługą nowoczesnej gospodarki rynkowej (usługi finansowe, rachunkowe, bankowe, ubezpieczeniowe itp.) służące rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości na terenie miejscowości oparte będą głównie o firmy zlokalizowane na terenie Koszalina.
- **działalność produkcyjna pozarolnicza** – rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego oraz rzemiosło produkcyjne oparte na spółdzielczości nowego typu oraz przedsiębiorstwa społeczne (preferowane formy zatrudnienia – dofinansowywane przez Rząd RP i fundusze strukturalne) są przyszłością mikro przedsiębiorczości w Dobrzycy.
- **turystyka** – funkcja o niewielkim znaczeniu w gospodarce Dobrzycy, ale z możliwością rozwoju usług dla turystów odwiedzających Centrum Ogrodnicze oraz turystyki kwalifikowanej (szlaki piesze, rowerowe, turystyka konna, wędkarstwo) związana z malowniczym morenowym krajobrazem oraz bliskością Morza Bałtyckiego. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi turystyki weekendowej będzie dalsza promocja i rozwój produktów turystycznych opartych na kulturze jamieńskiej.

8. ANKIETY POGLĄDOWE

Uczestnicy debaty strategicznej w dniu 19.06.2007 r. „na gorąco” formułowali przedsięwzięcia inwestycyjne, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane w najbliższym czasie. Uczestnicy debaty, oceniali je w skali ważności dla społeczności lokalnej i kolejności ich realizacji stosując punktację od 1(mało istotne) do 10 pkt. (najważniejsze dla Dobrzyca).

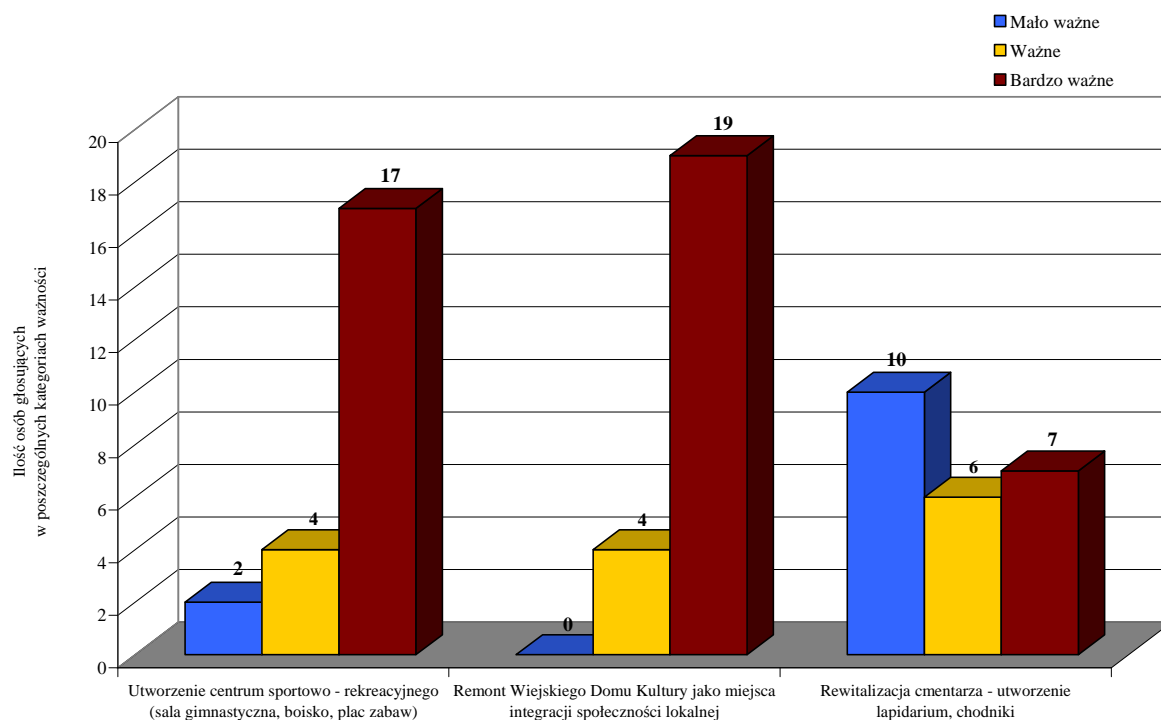
Tabela 11 Liczba głosów na najważniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne zidentyfikowane przez uczestników debaty strategicznej

	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Mało ważne				Ważne					Bardzo ważne			
		1	2	3	Su ma ¹	4	5	6	7	Su ma	8	9	10	Sum a
1	Utworzenie centrum sportowo - rekreacyjnego (sala gimnastyczna, boisko, plac zabaw)	0	0	2	2	1*	3	0	0	4	2	1	14	17
2	Remont i wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury jako miejsca integracji społeczności lokalnej	0	0	0	0	0	1	0	3	4	2	2	15	19
3	Rewitalizacja cmentarza - utworzenie lapidarium, chodniki	4	2	4	10	1	2	2	1	6	3	0	4	7

¹⁾ suma wartości z kolumn 3, 4, 5

*ilość osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 1 osoba dała 4 punkty na problem nr 1)

Wykres 1 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Dobrzyca

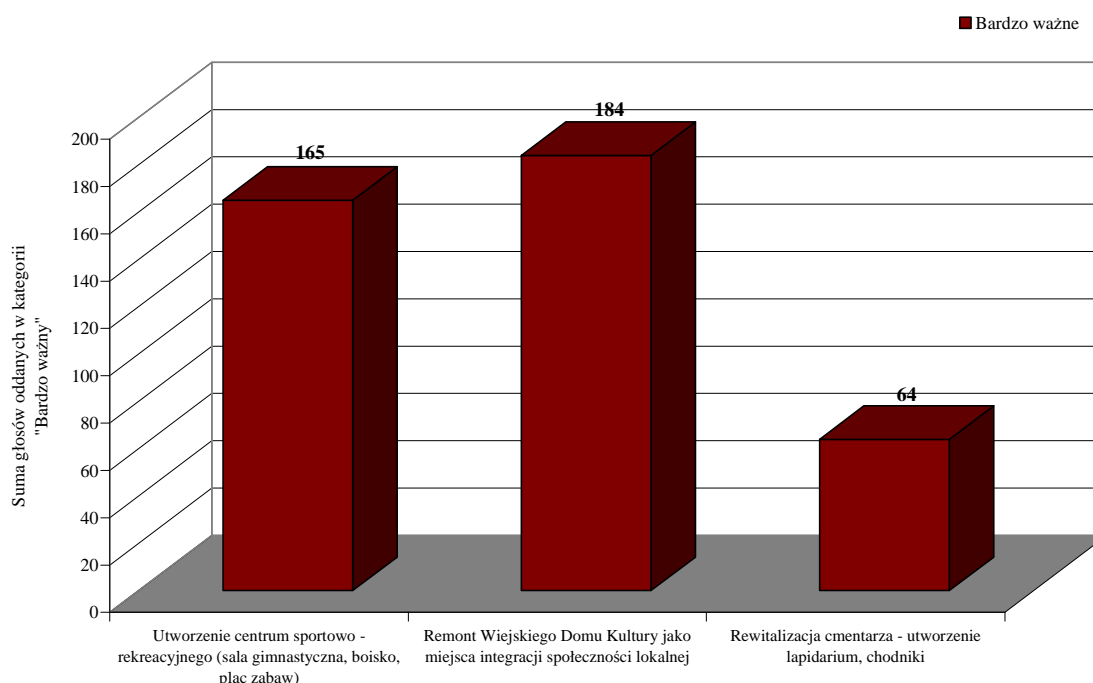
Hierarchizację planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Dobrzyca jako suma głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo ważne” przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Dobrzyca w kategorii oceny „Bardzo ważne”

	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Bardzo ważne			
		8	9	10	Suma
1	Utworzenie centrum sportowo - rekreacyjnego (sala gimnastyczna, boisko, plac zabaw)	2	1	14	165
2	Remont i wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury jako miejsca integracji społeczności lokalnej	2	2	15	184
3	Rewitalizacja cmentarza - utworzenie lapidarium, chodniki	3	0	4	64*

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób, np.: $8 \times 3 + 9 \times 0 + 10 \times 4 = 64$

Wykres 2 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w miejscowości Dobrzyca w kategorii oceny „Bardzo ważne”

9. DIAGNOZA STANU

Diagnoza Stanu jest syntezą raportu o stanie miejscowości Dobrzyca. W diagnozie wyszczególniono najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do miejscowości jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w gminie.

Poszczególnym wnioskowi przyporządkowano znaki wartościujące znaczenie treści:

- (+) wartość pozytywna dla rozwoju miejscowości,
- (+/-) wartość o niewielkim znaczeniu na obecnym etapie rozwoju miejscowości,
- (-) wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości Dobrzyca.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

GOSPODARKA

- (+) miejsca pracy
- (+/-) dochody z rolnictwa
- (+) usługi
- (-) przetwórstwo rolno-spożywcze
- (+) liczba podmiotów gospodarczych
- (+/-) wykształcenie się procesów rozwojowych w sektorze prywatnym
- (+/-) struktura użytków rolnych
- (-) struktura powierzchni gospodarstw rolnych
- (-) obszary turystyczne i rekreacyjne

SPOŁECZNOŚĆ

- (+/-) ubożenie społeczeństwa
- (+/-) więzi społeczne
- (+) wzrastająca aktywność społeczna
- (+) kultura masowa
- (+) oświata
- (+/-) bezrobocie
- (+) stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

INFRASTRUKTURA

- (-) stan dróg i chodników
- (+/-) stan sieci wodociągowej
- (-) sieć kanalizacyjna
- (-) stopień zgazyfikowania miejscowości
- (+/-) infrastruktura sportowa i rekreacyjna
- (-) infrastruktura okołobiznesowa
- (+) stan sieci telefonii stacjonarnej
- (+) dostęp do Internetu
- (-) baza turystyczna

10. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Hierarchizacji celów dokonano w trzech obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego.

Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele pierwszorzędne, bez których Dobrzyca nie ma możliwości dalszego rozwoju oraz jeżeli było to możliwe wskazano na trzy cele drugorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Na podstawie tak zhierarchizowanych celów, o których mowa w rozdziale 11. określono priorytety w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno-gospodarczego i zapisano je poniżej.

G O S P O D A R K A

Priorytetem w obszarze gospodarczym są działania w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych środków pozabudżetowych na realizację planowanych w Dobrzycy inwestycji i wspierania procesu tworzenia gospodarstw agroturystycznych, rozwoju produkcji zdrowej żywności i pozyskania nowych źródeł zarobkowania dla mieszkańców Dobrzycy

I N F R A S T R U K T U R A

Priorytetem w tym obszarze są działania zmierzające do poprawy gospodarki ściekowej na terenie miejscowości, jak i infrastruktury drogowej i okołodrogowej przy jednoczesnym działaniu na rzecz rozbudowy i modernizacji infrastruktury kulturalnej oraz oświatowo – sportowej.

S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął działania zwiększające aktywność społeczną i integrację mieszkańców Dobrzycy z pozostałą częścią gminy, między innymi przez zwiększenie dostępu mieszkańców do informacji, oraz poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miejscowości.

11. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania, a jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność miejscowości Dobrzyca koncentrować będzie się na trzech obszarach:

- **GOSPODARKA,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **SPOŁECZNOŚĆ.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (gospodarka, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe. Przewidziano, że czas realizacji tych celów z przyporządkowanymi tym celom inwestycjami powinien się zamknąć przed 2013 rokiem.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru), a czas realizacji tych celów łącznie z przypisanymi im inwestycjami może wykroczyć poza rok 2013.

Kierunki działania (**INWESTYCJE**) zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

Jednocześnie zidentyfikowane inwestycje niezbędne do realizacji na terenie miejscowości Dobrzyca zhierarchizowano dla zbudowania podstaw logicznego uporządkowania celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego. Hierarchizacja ta poprzedza późniejsze tabele z celami i przyporządkowanymi im działaniami.

Tabela 13 Obszar strategiczny „Gospodarka”

11.1. GOSPODARKA								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania w kierunku wspierania procesu tworzenia gospodarstw agroturystycznych i rozwoju produkcji zdrowej żywności na terenie Dobrzycy.</i>			<i>Stworzyć warunki do ożywienia gospodarczego poprzez stworzenie możliwości pozyskania nowych źródeł zarobkowania dla mieszkańców Dobrzycy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych środków pozabudżetowych na realizację planowanych w Dobrzycy inwestycji.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Utworzenie systemu zachęt dla tworzących gospodarstwa agroturystyczne oraz promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.	Wspieranie procesów tworzenia się grup producenckich zrzeszających producentów zdrowej żywności.	Edukacja rolników i doradztwo rolnicze w zakresie tworzenia gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych.	Opracowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Dobrzycy dla lokalizowania małej i średniej przedsiębiorczości oraz uzbrajania terenów inwestycyjnych i budowlanych.	Promowanie dobrego położenie Dobrzycy dla lokalizowania małej i średniej przedsiębiorczości oraz przetwórstwa rolno – spożywczego.	Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców Dobrzycy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie Wiejskiego Domu Kultury.	Opracowanie harmonogramu realizacji inwestycji i oceny możliwości ich współfinansowania w ramach środków UE.	Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Dobrzycy wraz z zabezpieczeniem środków własnych w budżecie gminy na ich realizację.	Organizowanie szkoleń dla mieszkańców Dobrzycy jako potencjalnych beneficjentów funduszy strukturalnych UE i innych źródeł pozabudżetowych.

Tabela 14 Obszar strategiczny „Infrastruktura”

11.2. INFRASTRUKTURA								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy i modernizacji infrastruktury kulturalnej oraz oświatowo – sportowej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy gospodarki ściekowej na terenie miejscowości.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Remont i wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury w Dobrzycy.	Dalsze doposażanie placówek kulturalnych i oświatowych na terenie miejscowości Dobrzyca.	Utworzenie centrum sportowo – rekreacyjnego na bazie Szkoły Podstawowej.	Budowa i modernizacja punktów oświetlenia drogowego np. do Koloni Dobrzyca.	Budowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych znajdujących się w obrębie miejscowości i jej koloni.	Budowa chodników na terenie miejscowości.	Monitoring i likwidacja nieszczelnych szamb bezodpływowych.	Opracowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej dotyczącej budowy sieci kanalizacji sanitarnej.	Budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączeniami i odprowadzeniem nieczystości do oczyszczalni ścieków.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku poprawy infrastruktury społeczno-publicznej na terenie Dobrzyca.</i>					<i>Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjno - wypoczynkowej.</i>			
Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)						
Gazyfikacja miejscowości.	Modernizacja starych odcinków sieci wodociągowej.	Uzbrajanie terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych Dobrzyca we wszystkie dostępne media.	Tworzenie tzw. małej infrastruktury rekreacyjno – wypoczynkowej.		Budowa i oznaczanie szlaków turystycznych wraz z ich zagospodarowaniem rekreacyjnym.	Pozyskanie inwestorów dla budowy bazy gastronomicznej i noclegowej na terenie miejscowości.		

Tabela 15 Obszar strategiczny „Społeczność”

11.3. SPOŁECZNOŚĆ								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz zapewnienia porządku publicznego na terenie miejscowości.</i>			<i>Podjąć działania na rzecz zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Dobrzycy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku integracji mieszkańców Dobrzycy z pozostałą częścią gminy oraz zwiększenie dostępu mieszkańców do informacji.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego poprzez doposażanie miejscowej jednostki OSP i wspierania jej działalności.	Zwiększenie liczby patroli publicznych służb porządkowych na terenie miejscowości.	Monitoring miejsc niebezpiecznych i środowisk zagrożonych.	Wspieranie działalności organizacji społecznych oraz pomoc gminy w popularyzowaniu ich działalności np. Koła Gospodyń Wiejskich.	Ustawiczne szkolenia liderów lokalnych.	Wspieranie przez administrację samorządową nowych idei w celu tworzenia lokalnych organizacji pozarządowych.	Organizacja imprez gminnych i sołeckich z udziałem grup ludowych i sportowych na bazie istniejącej infrastruktury.	Utworzenie centrum kulturalnego ze stanowiskami komputerowymi i stałym dostępem do Internetu.	Organizacja pikników i festynów rodzinnych dla mieszkańców Dobrzycy i okolic.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku poprawy estetyki.</i>					<i>Stworzyć warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych.</i>			
Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			
Renowacja obiektów zabytkowych, sakralnych oraz miejsc pamięci (rewitalizacja cmentarza).	Zwiększenie ilości ogólnodostępnych koszy na odpady oraz likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	Zmotywowanie mieszkańców do czynnego udziału miejscowości w konkursie gminnym "Piękna Wieś – Twoją Zaslugą".	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci z rodzin o niskich dochodach.		Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, przekwalifikacja zawodowa) w oparciu o bazę lokalową Wiejskiego Domu Kultury.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży na bazie dostępnej infrastruktury publicznej np. Program Otwartej Szkoły.		

12. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA

12.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach wskazano 13 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Dobrzyca.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się sześcioma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, z jakiego obszaru pochodziły.

Dwa najważniejsze z tych sześciu celów określono mianem **celów strategicznych** dla rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości Dobrzyca.

Umownie przyjęto, że na rzecz celów strategicznych winno się wydatkować około 50% tzw. potencjału inwestycyjnego, przez który rozumie się nie tylko środki budżetu gminy przeznaczone na inwestycje, w tym na terenie miejscowości Dobrzyca, ale również inne pozyskane środki pozabudżetowe takie jak fundusze strukturalne, kredyty i środki partnerów prywatnych w ramach tzw. PPP.

Na **cele niezbędne** przeznaczają się pozostałe 50% tego potencjału.

Podział ten ma charakter umowny i ma podkreślić rangę poszczególnych poziomów zidentyfikowanych w wariantach celów.

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku miejscowości Dobrzyca wybrano wariant rozwoju, którego celami strategicznymi są działania w kierunku rozbudowy i modernizacji infrastruktury kulturalnej oraz oświatowo – sportowej, jak i w kierunku poprawy gospodarki ściekowej na terenie miejscowości.

Tabela 16 WYBRANY WARIANT ROZWOJU

C E L E S T R A T E G I C Z N E	<p><i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy i modernizacji infrastruktury kulturalnej oraz oświatowo – sportowej.</i> I A</p>		<p><i>Podjąć działania w kierunku poprawy gospodarki ściekowej na terenie miejscowości.</i> I B</p>	
C E L E N I E Z B Ę D N E	<p><i>Podjąć działania w kierunku modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i> II A</p>	<p><i>Stworzyć warunki do ożywienia gospodarczego poprzez stworzenie możliwości pozyskania nowych źródeł zarobkowania dla mieszkańców Dobrzycy.</i> II B</p>	<p><i>Podjąć działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz zapewnienia porządku publicznego na terenie miejscowości Dobrzyca.</i> II C</p>	<p><i>Podjąć działania w kierunku poprawy infrastruktury społeczno-publicznej na terenie Dobrzycy.</i> II D</p>

13. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 6 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego miejscowości Dobrzyca. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariantcie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY – I A

Podjąć działania w kierunku rozbudowy i modernizacji infrastruktury kulturalnej oraz oświatowo – sportowej.

Opis kierunków działań:

1. Remont i wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury w Dobrzycy.
2. Dalsze doposażanie placówek kulturalnych i oświatowych na terenie miejscowości Dobrzyca.
3. Utworzenie centrum sportowo – rekreacyjnego na bazie Szkoły Podstawowej.

CEL STRATEGICZNY – I B

Podjąć działania w kierunku poprawy gospodarki ściekowej na terenie miejscowości.

Opis kierunków działań:

1. Monitoring i likwidacja nieszczelnych szamb bezodpływowych.
2. Opracowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej dotyczącej budowy sieci kanalizacji sanitarnej.
3. Budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączeniami i odprowadzeniem nieczystości do oczyszczalni ścieków.

CEL NIEZBĘDNY – II A

Podjąć działania w kierunku modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej.

Opis kierunków działań:

1. Budowa i modernizacja punktów oświetlenia drogowego np. do Koloni Dobrzyca.
2. Budowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych znajdujących się w obrębie miejscowości i jej koloni.
3. Budowa chodników na terenie miejscowości.

CEL NIEZBĘDNY – II B

Podjąć działania w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych środków pozabudżetowych na realizację planowanych w Dobrzycy inwestycji.

Opis kierunków działań:

1. Opracowanie harmonogramu realizacji inwestycji i oceny możliwości ich współfinansowania w ramach środków UE.
2. Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Dobrzycy wraz z zabezpieczeniem środków własnych w budżecie gminy na ich realizację.
3. Organizowanie szkoleń dla mieszkańców Dobrzycy jako potencjalnych beneficjentów funduszy strukturalnych UE i innych źródeł pozabudżetowych.

CEL NIEZBĘDNY – II C

Podjąć działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz zapewnienia porządku publicznego na terenie miejscowości.

Opis kierunków działań:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego poprzez doposażanie miejscowej jednostki OSP i wspierania jej działalności.
2. Zwiększenie liczby patroli publicznych służb porządkowych na terenie miejscowości.
3. Monitoring miejsc niebezpiecznych i środowisk zagrożonych.

CEL NIEZBĘDNY – II D

Podjąć działania w kierunku poprawy infrastruktury społeczno-publicznej na terenie Dobrzycy.

Opis kierunków działań:

1. Gazyfikacja miejscowości.
2. Modernizacja starych odcinków sieci wodociągowej.
3. Uzbrajanie terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych Dobrzycy we wszystkie dostępne media.

14. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały uzgodnione przez Radę Sołecką i mieszkańców miejscowości Dobrzyca, jako propozycje inwestycji do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Będzino.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2009-2016. Jedno z tych zadań będzie finansowane przez Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Natomiast pozostałe inwestycje sfinansowane będą przy udziale budżetu gminy i dostępnych funduszy pozabudżetowych.

Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne nie posiadają jeszcze dokumentacji technicznej. Sporządzana ona będzie systematycznie dla każdej z planowanych inwestycji.

Tabela 17 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN)

Nazwa zadania ³	Nakłady całkowite	Środki własne	Dofinansowanie	Lata realizacji
Remont i wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury jako miejsca integracji społeczności lokalnej – zadanie priorytetowe	260 000,00	80 000,00	180 000,00	2009
Rewitalizacja cmentarza	100 000,00	100 000,00 ⁴	–	2010 – 2011
Budowa drogi gminnej w miejscowości Dobrzyca	2 000 000,00	500 000,00	1 500 000,00	2011 – 2012
Budowa boiska sportowego przy sali gimnastycznej – Szkoła Podstawowa w Dobrzycy	704 000,00	176 000,00	528 000,00	2012
Budowa chodnika i ścieżki rowerowej oraz przebudowa istniejącego chodnika przy drodze powiatowej dz. Nr 437 w Dobrzycy	1 000 000,00	250 000,00	750 000,00	2012-2016
Budowa Ogródka Jordanowskiego dla dzieci	30 000,00	30 000,00	–	2012
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach	3 000 000,00	750 000,00	2 250 000,00	2011-2013

³ Zadania zostaną zrealizowane tylko w przypadku otrzymania dofinansowania pozabudżetowego

⁴ Środki na realizację z budżetu Rady Sołeckiej, Parafii lub stowarzyszenie

15. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO

REMONT I WYPOSAŻENIE WIEJSKIEGO DOMU KULTURY JAKO MIEJSCA INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie Odnowa i rozwój wsi jest *„Remont i wyposażenie Wiejskiego Domu Kultury jako miejsca integracji społeczności lokalnej”*.

Wiejski Dom Kultury w Dobrzycy formalnie istnieje od 1961 roku, jednakże jego początki sięgają czasów przedwojennych. Dom Kultury od 45 lat działa na rzecz środowiska, wsi – Dobrzycy (okolicznych miejscowości: Strachomino, Strzepowo, Wierchomino, Smolne, Borkowice, Tymień) i Gminy Będzino. Dzięki swojej działalności skupia wszystkich mieszkańców Dobrzycy i okolicznych miejscowości w działalności kulturalnej i sportowej. Stan techniczny tego obiektu pozostawia wiele do życzenia (cieknący dach, nieszczelne okna, zły stan podłogi, brak zaplecza kuchennego).

Inwestycja ta odgrywać będzie dużą rolę w środowisku społeczności lokalnej przede wszystkim w zakresie zwiększenia możliwości jej integracji, ale również będzie zapewniała warunki dla realizacji przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej. Z przedsięwzięcia tego skorzystają również turyści, których z roku na rok coraz więcej przyjeżdża do Dobrzycy. Dodatkowo z obiektu zostanie wyodrębniona świetlica środowiskowa ze stanowiskami komputerowymi i dostępem do Internetu, który umożliwiać będzie zarówno zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, jak również dostęp do informacji dla wszystkich grup wiekowych lokalnej społeczności.

Dzięki modernizacji Wiejskiego Domu Kultury w Dobrzycy zostaną rozbudzone zainteresowania mieszkańców i rozwinięte ich uzdolnienia artystyczne i organizacyjne, zostanie wzmocniona w nich umiejętność aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz wychowania młodzieży przy aktywnym udziale rodzin i środowiska

lokalnego: stymulowanie intelektualnego i emocjonalnego rozwoju poprzez różnorodne twórcze formy aktywności artystycznej i nie tylko.

Kolejnym etapem po remoncie Wiejskiego Domu Kultury jest zakup wyposażenia w celu sprawnego pełnienia przez niego funkcji edukacyjnych i kulturalnych. Dom Kultury w Dobrzycy zaopatrzony zostanie w meble, sprzęt multimedialny i nagłaśniający, sprzęt komputerowy, sprzęt rekreacyjny (zostaną zakupione krzesła, stoliki komputerowe, stoliki do świetlicy, szafy i In. meble, sprzęt nagłaśniający, telewizor, wieża, komputery oraz stroje ludowe – kaszubskie dla zespołu ludowego działającego przy Wiejskim Domu Kultury w Dobrzycy).

Wiele dzieci z miejscowości Dobrzyca pochodzi z rodzin ubogich często patologicznych i dla nich dojazd do Koszalina na zajęcia artystyczne czy skorzystanie z Internetu jest często niemożliwe. Dla wielu rodzin są to dodatkowe koszty nie do udźwignięcia.

Wiejski Dom Kultury w Dobrzycy przyczyni się przede wszystkim do upowszechniania kultury oraz zagospodarowania czasu wolnego społeczności lokalnej. Nowa infrastruktura tego obiektu stanie się miejscem rekreacji i wypoczynku dla wszystkich mieszkańców Dobrzycy.

16. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO

REMONT I WYPOSAŻENIE WIEJSKIEGO DOMU KULTURY W DOBRZYCY JAKO MIEJSCA INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

1. Remont pomieszczeń Wiejskiego Domu Kultury w Dobrzycy (wymiana podłogi na sali widowiskowej, wymiana okien, drzwi, roboty remontowe tynkarskie i malarskie, remont kuchni i kotłowni)
PLN 174.000
2. Wyposażenie świetlicy wiejskiej (stoły, krzesła, wyposażenie kuchni, zestawy komputerowe, sprzęt muzyczny i nagłaśniający, telewizor, radio, sprzęt rekreacyjny i gry)
PLN 86.000

Łączne nakłady:

260.000 PLN

17. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO

Tabela 18 Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego

	2009 rok											
Zakres rzeczowy	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Remont pomieszczeń Wiejskiego Domu Kultury w Dobrzycy (wymiana podłogi na sali widowiskowej, wymiana okien, drzwi, roboty remontowe tynkarskie i malarskie, remont kuchni i kotłowni)									<u>174.000 PLN</u>			
Wypożyczenie świetlicy wiejskiej (stoły, krzesła, wyposażenie kuchni, zestawy komputerowe, sprzęt muzyczny i nagłaśniający, telewizor, radio, sprzęt rekreacyjny i gry)									<u>86.000 PLN</u>			
Łącznie									<u>260.000 PLN</u>			

18. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA

Tabela 19 Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Raportu z Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca przedstawicielom Zebrania Wiejskiego	Wójt	Marzec 2009
2. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Marzec 2009
3. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca na Sesji Rady Gminy	Rada Miejska	Marzec 2009
4. Opracowanie strony www sołectwa Dobrzyca w Internecie z zamieszczeniem Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca	Wójt	Październik 2009
5. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt	Październik 2009 – marzec 2011
6. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w WPI	Wójt, Rada Sołecka	Do roku 2016

19. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA

Tabela 20 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym	Rada Sołecka	Co sześć miesięcy począwszy od miesiąca stycznia 2010 roku na ręce przedstawicieli Zebrania Wiejskiego
2. Ocena realizacji WPI	Rada Sołecka	Przed sesją absolutoryjną każdego roku
3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej program dla oceny jego aktualności	Rada Sołecka	Raz na dwa lata

** - Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Dobrzyca może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jeden z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy.*

20. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet,
- Prasa lokalna,
- Promocja i reklama bezpośrednia.

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Dobrzyca. W witrynie internetowej Gminy Będzino zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Odnowy Miejscowości Dobrzyca z zamieszczonym dokumentem w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca (Urzędem Gminy Będzino), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Dobrzyca o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Dobrzyca.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

21. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

TABELA 1 MIEJSCOWOŚĆ W STATYSTYCE – STAN NA 31.12.2008 R.....	11
TABELA 2 STRUKTURA GRUNTÓW WEDŁUG KLAS BONITACYJNYCH W MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA – STAN NA 31.12.2008 R.	11
TABELA 3 STRUKTURA PROCENTOWA LUDNOŚCI GMINY BĘDZINO I MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA WG WIEKU - STAN NA KONIEC 2008 R.....	13
TABELA 4 STRUKTURA EKONOMICZNA LUDNOŚCI ZAMIESZKUJĄCEJ OBSZAR GMINY BĘDZINO I MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA - STAN NA KONIEC 2008 R.....	14
TABELA 5 STRUKTURA PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ – STAN NA 31.12.2008 R.	14
TABELA 6 STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH – STAN NA 31.12.2008 R.....	16
TABELA 7 STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH W GMINIE BĘDZINO WG WYKSZTAŁCENIA (STAN NA 31.12.2008 R.)	17
TABELA 8 OŚWIATA I WYCHOWANIE NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA – STAN NA 31.12.2008R.	18
TABELA 9 WYKAZ SZPITALI, Z KTÓRYCH USŁUG W ZAKRESIE OPIEKI MEDYCZNEJ KORZYSTAJĄ MIESZKAŃCY DOBRZYCY	19
TABELA 10 OBIEKTY O WARTOŚCIACH ZABYTKOWYCH (EWIDENCJA KONSERWATORSKA)	27
TABELA 11 LICZBA GŁOSÓW NA NAJWAŻNIEJSZE PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNE ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ UCZESTNIKÓW DEBATY STRATEGICZNEJ	39
TABELA 12 HIERARCHIZACJA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH W MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA W KATEGORII OCENY „BARDZO WAŻNE”	40
TABELA 13 OBSZAR STRATEGICZNY „GOSPODARKA”	45
TABELA 14 OBSZAR STRATEGICZNY „INFRASTRUKTURA”	46
TABELA 15 OBSZAR STRATEGICZNY „SPOŁECZNOŚĆ”	47
TABELA 16 WYBRANY WARIANT ROZWOJU	49
TABELA 17 WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY - (WARTOŚĆ INWESTYCJI W PLN).....	52
TABELA 18 HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO....	56
TABELA 19 HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	57
TABELA 20 HARMONOGRAM MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	58
WYKRES 1 HIERARCHIZACJA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH W MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA.....	39
WYKRES 2 HIERARCHIZACJA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH W MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA W KATEGORII OCENY „BARDZO WAŻNE”	40
RYSUNEK 1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI DOBRZYCA	10